

ภาพรวมเรื่องเล่าอันเก่าแก่

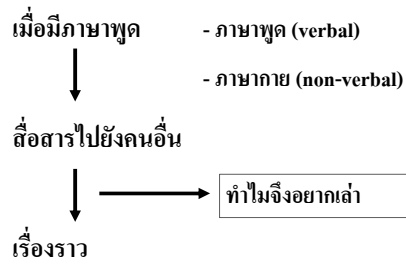

मुखपाठः

मुखपाठः

ไม่มีเรื่องเล่าใด ๆ เกิดขึ้นโดยไม่มีเหตุผลจากผู้เล่า
(วาระซ่อนเร้น – hidden agenda)

การสื่อสาร

เมื่อมนุษย์เริ่มอยู่รวมกันเป็นชุมชน
ภาษา (พูด) ได้รับการพัฒนาเพื่อสื่อสารระหว่างกัน
และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

การสื่อสาร

1. สื่อสาร แสดงความเคารพนับถือเทพ
(เทพ - ผู้สร้าง / ผู้ให้ชีวิต)
  - บทสวด สัน กระซิบ ง่าย มีจังหวะ
  - สังคมเกษตร ต้องปลูกข้าว - ทำพิธี
เข้าป่าก็ต้องสวดมนต์
คำในภาษาไทยเรียกผู้ให้ชีวิตว่า “แม่” เช่น
แม่น้า แม่ธรณี แม่โพสพ

การสื่อสาร

2. สื่อสารกันเอง
  - แสดงอารมณ์ความรัก ความผูกพันระหว่างกัน
เพลงกล่อมเด็ก
  - สร้างความชื่นบาน เล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
  - ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างชื่นบาน
เพลงเกี่ยวข้าว
เพลงดำนา

การสื่อสาร

3. ควบคุมสังคม สั่งสอนศีลธรรม

นิทานคำสอน : นิทานอีสป, นิทานชาดก

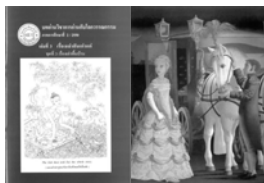

การสื่อสาร

4. ตอบสนองความฝัน / จินตนาการ

นิทานพื้นบ้าน

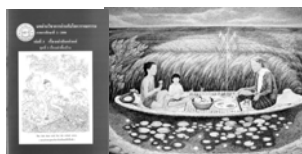

การสื่อสาร

5. อธิบายปรากฏการณ์ ที่มาที่ไปของเรา

ธรรมชาติ / การเกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ

ตำนาน เทพปกรณัม

ที่มาของเพลงกล่อมเด็ก

การคลอดลูก

ที่มาของเพลงกล่อมเด็ก

การเลี้ยงลูก

ที่มาของเพลงกล่อมเด็ก

แม่เป็นผู้ใกล้ชิด

ที่มาของเพลงกล่อมเด็ก

ปู่ย่าตายาย ญาติผู้ใหญ่

ที่มาของเพลงกล่อมเด็ก

บทเพลงกล่อม

สะท้อน

นามธรรม อารมณ์ ความรัก ความผูกพัน
ความห่วงใย อันตราย

รูปธรรม สภาพรอบด้าน เนื้อหาเกี่ยวกับ
สัตว์ สิ่งรอบตัว ธรรมชาติ
ความสัมพันธ์รอบข้าง สัตว์รอบตัว

เพลงกล่อมเด็ก

1. ความห่วง / กังวลกับอันตราย
(ความประมาทของชีวิต)

เจ้านกกาเหว่าเอย
แม่กาทั้งหลายรัก
คาบเอาข้าวมาเพื่อ
นอนมไว้ในรังนอน

ไปไว้ให้แม่กาฟัก
คิดว่าลูกในอุทร
ไปคาบเอาเหยื่อมาป้อน
ซ่อนเหยื่อมาให้กิน

ปีกเจ้ายังอ่อนคลอแคล
แม่กาพาไปกิน
ดินเจ้าเหยียบสาหร่าย
กินกึ่งแกลกินกึ่ง
กินแล้วก็โผมา

ท้อแท้จะสอนบิน
ที่ปากน้ำพระคงคา
ปากก็ใช้หาปลา
กินหอยกระพังแมงดา
จับที่ต้นหญ้าโพธิ์ทอง

ยังมีนายพราน
ยกปืนขึ้นส่อง
ตัวหนึ่งว่าจะดัม
กินนางแม่กาดำ

เที่ยวเยี่ยมเยียมมองมอง
จ้องเอาแม่กาดำ
อีกตัวหนึ่งว่าจะฆ่า
คำวันนี้คุณแม่มา

เพลงกล่อมเด็ก

2. การทำมาหากิน / ความพยายามมีชีวิต

กุก กุก ไก่ เลี้ยงลูกมาจนใหญ่
ไม่มีนมให้ลูกกิน
ลูกก็ร้อง เจียน เจียน
ลูกร้องเจียน เจียน เจียน เจียน
แม่ก็เรียกไปคุยคืน ทำมาหากินตามประสาไก่เอ๋ย

เพลงกล่อมเด็ก

3. ความปรารถนาในสิ่งที่ดี

จันทร์เอ๋ย จันทร์เจ้า	ขอข้าว ขอแกง
ขอแหวนทองแดง	ผูกมือน้องข้า
ขอช้าง ขอม้า	ใหนัก้องข้าชี้
ขอแก้ว	ใหนัก้องข้านั่ง
ขอเตียงตั้ง	ใหนัก้องข้านอน
ขอละคร	ใหนัก้องข้าดู
ขอยายชู้	เสียงน้องข้าเถิด
ขอยายเกิด	เสียงตัวข้าเอง

เพลงกล่อมเด็ก

4. บรรยายลักษณะความน่ารักของสัตว์

แมวเอ๋ยแมวเหมียว	รูปร่างปราดเปรียวเป็นนักหนา
ร้องเรียกเหมียว ๆ เดียวก็มา	เคล้าแข้งเคล้าขาน่าเอ็นดู
รู้จักเอารักเข้าต่อตั้ง	ค่า ๆ ชำนั้นระวังหนู
ควรนับว่ามีนัยสำคัญ	พอดูอย่างไ้โล้ใจเอ๋ย ฯ

เพลงกล่อมเด็ก

5. อารมณ์ขัน / จินตนาการ
(ล้อเลียน / จังหวะ)

โยกเยกเยย
น้ำท่วมเมฆ
กระต่ายลอยคอ
หมาหางงอ
กอดคอโยกเยก

Hey diddle diddle,
The cat and the fiddle,
The cow jumped over the moon.
The little dog laughed to see such fun,
And the dish ran away with the spoon.

Hey diddle diddle,
The cat and the fiddle,
The cow jumped over the moon.
The little dog laughed to see such fun,
And the dish ran away with the spoon.

นกเอี้ยงมาเลี้ยงควายเต่า
ควายกินข้าว นกเอี้ยงหัวโต

ตั้งไข่ล้ม ต้มไข่กิน ไข่ตกดิน อดกินไข่เนื้อ

เพลงกล่อมเด็ก

จากตัวอย่างเพลงกล่อมเด็กต่าง ๆ ที่ได้อ่านมา
นักศึกษาสังเกตการใช้ภาษาและคำประพันธ์
มีลักษณะอย่างไรบ้าง

เพลงกล่อมเด็ก

เอ่ยถึงสัตว์ต่าง ๆ ด้วยลักษณะที่ใช้กับมนุษย์
= เคารพ
= ชีวิตเล็ก ๆ ของสัตว์เหมือนมนุษย์ทุกประการ
= สะท้อนการเชื่อมโยงสัมพันธ์ของมนุษย์
และสัตว์รอบด้าน
= สะท้อนการพึ่งพาอาศัยกันและกันของมวลชีวิต

↓
วิถีนิเวศน์
